

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประมวลและวิเคราะห์สังเคราะห์โครงการความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างราชอาณาจักรไทยกับ สปป.ลาว 2) วิเคราะห์และสังเคราะห์ผลลัพธ์ด้านการพัฒนาคนและความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศของความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างราชอาณาจักรไทยกับ สปป.ลาว และ 3) วิเคราะห์สังเคราะห์และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับโอกาส/ความหวังในอนาคตของความร่วมมือทางการศึกษาและความเข้าใจอันดีระหว่างราชอาณาจักรไทยกับ สปป.ลาว โดยศึกษาเฉพาะโครงการฯ ที่มีระยะเวลาความร่วมมือไม่น้อยกว่า 3 ปี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเอกสารวิจัยเชิงสำรวจ และวิจัยอนาคต ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้ประสานงานฝ่ายไทย 13 คน ฝ่ายลาว 33 คน และผู้รับประโยชน์ฝ่ายลาว 124 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 5 ฉบับ ได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหาทุกฉบับ ยกเว้นแบบสอบถามผลลัพธ์ด้านการพัฒนาคนและความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศที่มีการตรวจสอบความเที่ยงเพิ่มเติม มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคระหว่าง 0.95-0.98 ผลการวิจัยพบว่า โครงการความร่วมมือทางการศึกษามี 5 โครงการหลัก ประกอบด้วย 11 โครงการย่อย ส่วนใหญ่มีรูปแบบทวิภาคีแบบทางเดียวคือภาคีฝ่ายราชอาณาจักรไทยเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ภาคีฝ่ายราชอาณาจักรกัมพูชาเป็นผู้รับความช่วยเหลือ ผลลัพธ์ด้านการพัฒนาคน พบว่ามีประชาชนชาวลาวได้รับการพัฒนา 30,612 คน ส่วนใหญ่คือ เด็กจากครอบครัวยากจนได้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ควบคู่กับการพัฒนาทักษะอาชีพกว่า 30,000 คน รองลงมาคือ บุคลากรทางการศึกษาได้รับทุนการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษา 113 คน และเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอน 110 คน ผลลัพธ์ด้านความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ พบว่า ผู้ประสานงานของโครงการมีการยอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างระหว่างลาวกับไทยและยอมรับการพึ่งพาซึ่งกันและกันและสัมพันธ์ภาพระหว่างลาวกับไทยเพิ่มขึ้นมากที่สุด (PNI 0.74) ผู้รับประโยชน์จากโครงการมีความรู้ความเข้าใจการใช้ชีวิตต่างวัฒนธรรมของทั้ง 2 ประเทศ และมีความเข้าใจประเด็นร่วมสมัยและประเด็นระดับโลกเพิ่มขึ้นมากที่สุด (PNI 0.83) ความร่วมมือทางการศึกษาที่ส่งแรงขับเคลื่อนต่อผลลัพธ์ด้านการพัฒนาคนและความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศมากที่สุดคือ การให้ทุนการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกสาขาบริหารการศึกษา ข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับโอกาสและความหวังของความร่วมมือทางการศึกษาในอนาคตมี 5 ข้อคือ 1) ความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างราชอาณาจักรไทยกับ สปป.ลาว ในอนาคตควรมีรูปแบบ “ทวิภาคีริมฝั่งโขง” และร่วมมือกันแบบสองทาง 2) ให้ความสำคัญกับการวางแผนความร่วมมือโดยให้มีความคิดริเริ่มมาจากประชาชนระดับรากหญ้า 3) ปรับปรุงการประเมินผลความร่วมมือโดยมีการยอมรับข้อผิดพลาดด้วยความเข้าใจ

ลงมือแก้ไข และประเมินภายในอย่างต่อเนื่อง 4) มีการสื่อสารโดยการเรียนรู้ร่วมกันและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการนำแผนสู่การปฏิบัติ และ 5) เพิ่มการให้ทุนการศึกษาแก่ครู คณาจารย์ และผู้บริหารการศึกษา ข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศมี 5 ข้อ คือ 1) เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสปป.ลาวผ่านกลไกความร่วมมือทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) รณรงค์ให้มีความรู้ความเข้าใจการใช้ชีวิตต่างวัฒนธรรม 3) รณรงค์ให้มีการเข้าใจผลกระทบของนโยบายภายในประเทศที่มีต่อโลก 4) รณรงค์ให้เห็นคุณค่าสันติภาพและผลประโยชน์ระหว่างประเทศ และ 5) รณรงค์ให้เคารพในประชาธิปไตยและสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์